

Ю.М. Варич, аспірант
Дніпропетровського національного університету

НЕЗАЛЕЖНА ГРИВНЯ – ШЛЯХ ДО ПОДОЛАННЯ ІНФЛЯЦІЇ

З моменту набуття незалежності Україна зробила великий крок вперед та створила економіку, що діє за ринковими принципами. З 2000 року українська економіка зросла в середньому на 7,4 %, заробітна платня стабільно зростає, рівень безробіття падає, державний борг знаходиться в межах норми. Мета цієї роботи – акцентувати увагу на можливому розгортанні процесу валютної кризи подібно до азійської 1998 року.

Азійська криза була спровокована девальвацією декількох валют азійських країн. Банківські структури цих держав залучали іноземні короткострокові кредити для надання довгострокових кредитів для місцевого підприємницького та приватного секторів. Падіння курсів місцевих валют спровокувало швидкий відтік іноземних інвестицій, що стало, в свою чергу, причиною рецесії економік азійських країн.

На сьогодні Україна переживає кредитний бум. Недостача власних коштів, відносна нерозвиненість українського ринку цінних паперів та відсутність альтернативних джерел фінансування змушують підприємців звертатись до фінансування через банк. Результатом цього є збільшення позик бізнес-сектора на 17 % з 2001 року. Поряд з цим зростають і обсяги позик, які надаються приватному сектору (іпотечні, споживчі кредити та ін.). Отже, це стало єдиною, але, безсумнівно, однією з найвагоміших причин розгортання інфляційних процесів. Інфляція в 2007 році склала 16,7 %. Уряд спрогнозував у 2008 році темп інфляції на рівні 9,6 %, при цьому в першому кварталі 2008 року темп інфляції вже перевищив прогнозований, склавши 9,7 %. Прогнози ж, надані Світовим банком та ЄБРР, свідчать про 13-15 %.

Залучаючи короткострокові кредити з євродоларового ринку під низькі відсотки, банки розміщують фінансові ресурси на українському ринку у вигляді прибуткових довгострокових кредитів. Фіксування ж курсу гривні щодо американського долара надає змогу зробити це без валютних ризиків. Це не тільки стимулює зростання інфляції, а ще й сприяє “доларизації” економіки, що співпадає з ситуацією в Азії у 1998 році.

Щоб запобігти повторенню ситуації 1998 року, уряд та Нацбанк формують великі резерви іноземної валюти, посилюють вимоги банків щодо норм резервування, проводять політику щодо зменшення обсягів кредитування в національній валюті, але попит на кредити високий.

Разом з відсутністю валютного ризику це спонукає банки залучати кредити з-за кордону для підтримки попиту.

Уникнути кризи може дозволити впровадження вільного курсу гривні. Американський долар втрачає позиції на світових фінансових ринках, при цьому експерти вважають, що курс гривні близький до рівноважного. Запровадження вільного курсу зараз не призведе до різких змін та дозволить максимально мінімізувати негативні наслідки для економіки. Це не спровокує масового відтоку іноземного капіталу, але виникнення валютних ризиків спонукає вітчизняні банки обережніше поводитись з іноземними позиками, що, відповідно, призведе до зниження обсягів позик на вітчизняному ринку та допоможе знизити інфляцію.

Варич, Ю.М. Незалежна гривня – шлях до подолання інфляції [Текст] / Ю.М. Варич // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: зб. тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (15-16 травня 2008 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2008. – Т. 2. – С. 46-47.